

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 30P/82/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117213269
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3117213269.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Ľubicou Balalovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa S. X., štátneho občana Slovenskej republiky, nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, N. J., štátnej občianky Českej republiky, trvale bytom P. XX/X, H.-P., Česká republika a otca, S. X., štátneho občana Slovenskej republiky, trvale bytom J. O., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Ústav na výkon väzby, so sídlom S., F., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom takto

rozhodol:

Nad maloletým S. sa nariaďuje ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Y., Z. XX, Y..

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého S. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je matka povinná poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny Y., Z. XX, Y., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého S. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je otec povinný poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny Y., Z. XX, Y., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Týmto sa zmeňuje rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/118/2010-40 zo dňa 29.03.2011.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podnetom doručeným súdu dňa 11.07.2017 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „ÚPSVaR Trenčín“) žiadal, aby mal. S. bol dočasne zverený do starostlivosti Detského domova X., Z. XX, Y.. V odôvodnení podnetu uviedol, že dňa 26.04.2017 bolo uznesením Prezídia PZ Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry L. - J. začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby spáchaného formou spolupáchateľstva a otcovi dieťaťa a jeho partnerke bolo vznesené obvinenie. Starostlivosť o maloletého tak nemôže zabezpečovať jeho otec ani jeho partnerka z dôvodu, že obaja boli podozriví zo spáchania vyšetrovaného trestného činu a taktiež ju nemôže zabezpečovať jeho matka, nakoľko je nezvestná.

2. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 30P/82/2017-11 zo dňa 12.07.2017 dočasne mal. S. odovzdať do starostlivosti Detského domova X. v Y. a súd začal bez návrhu podľa § 23 ods. 2 CSP konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.07.2018.

3. Otec dieťaťa dňa 03.10.2018 súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti maloletému S..

4. Matka a otec dieťaťa sa na pojednávaní nezúčastnili, predvolanie mali riadne vykázané, matka svoju neúčast' neospravedlnila. Otec svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 29.06.2022 uviedol, že aktuálne nemá žiadnu vhodnú osobu, ktorá by zabezpečovala starostlivosť o maloletého, pretože stará matka zo strany otca má nepriaznivý zdravotný stav, otec dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, matka je na neznámom mieste a starému otcovi zo strany matky bol návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti zamietnutý. Navyše mal. S. sa v pohovore dňa 08.02.2022 a dňa 03.06.2022 vyjadril, že nechce ísť k dedkovi do P.. Vzhľadom na uvedené ako aj na prežité skutočnosti z minulosti, kedy je potrebné maloletému poskytnúť odbornú pomoc, navrhol zveriť maloletého do Centra pre deti a rodiny Y. a rodičom maloletého určiť minimálne výživné s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s odpoveďou ÚPSVaR Trenčín, odbor sociálnych vecí zo dňa 28.06.2022, správou ÚPSVaR Trenčín, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 30.05.2022, správou Liečebno-výchovného sanatória K. H. zo dňa 26.05.2022, odpoveďou Centra pre deti a rodiny Y. zo dňa 24.05.2022, správou ÚPSVaR Trenčín, agenda služieb pre občana zo dňa 16.03.2022, správou z ÚVTOS a ÚVV F. zo dňa 14.03.2022, lustráciou otca v GP zo dňa 07.03.2022, odpisom z registra trestov otca zo dňa 04.03.2022, lustráciou otca v ZVJS zo dňa 04.03.2022, rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 34P/139/2018-234 zo dňa 18.06.2021, správou ÚPSVaR Trenčín zo dňa 22.12.2021, správou Liečebno-výchovného sanatória K. H. zo dňa 05.11.2021, správou Centra pre deti a rodiny Y. zo dňa 02.11.2021, správou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby F. zo dňa 06.12.2021, správou ÚPSVaR Trenčín, agenda služieb pre občana zo dňa 02.12.2021, správou ÚVTOS a ÚVV F. zo dňa 01.10.2021, správou ÚPSVaR Trenčín, odbor služieb zamestnanosti zo dňa 28.09.2021, správou ÚPSVaR Trenčín, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 03.04.2019, správou Liečebno-výchovného sanatória K. H. zo dňa 03.04.2019, správou Liečebno-výchovného sanatória J. zo dňa 03.04.2019, správou z pedagogicko-psychologického pozorovania zo dňa 02.05.2018, návrhom ÚPSVaR Trenčín zo dňa 07.12.2018 na uloženie výchovného opatrenia, správou Detského domova X. zo dňa 07.08.2018, správou Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zo dňa 11.06.2018 a zistil nasledovný stav vecí:

7. Mal. S. pochádza z priateľského vzťahu svojich rodičov. Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 31P/118/2010-40 zo dňa 29.03.2011 zveril mal. S. do osobnej starostlivosti otca a matke dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživné pre mal. S. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa s účinnosťou od 01.03.2010. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že súd mal za preukázané, že v danom prípade matka dieťaťa opustila spoločnú domácnosť vo februári 2010 a od toho času zabezpečoval starostlivosť o maloletého výlučne otec, voči starostlivosti ktorého neboli v tom čase zistené žiadne nedostatky. Z odôvodnenia ďalej vyplynulo, že súd mal za preukázané, že matka sa o maloleté dieťa nezaujíma, zdržuje sa na neznámom mieste. Z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/82/2017-11 zo dňa 12.07.2017, ktorým súd dočasne mal. S. odovzdal do starostlivosti Detského domova X. v Trenčíne a začal bez návrhu podľa § 23 ods. 2 CSP konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým vyplynulo, že otcovi dieťaťa a jeho partnerke X. H. bolo vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal dopustiť otec a jeho partnerka na mal. S.. Mal. S. sa tak dočasne nachádzal v starostlivosti starých rodičov zo strany otca, ktorí však neboli schopní dlhodobo zabezpečovať starostlivosť o maloletého vzhľadom k ich zhoršenému zdravotnému stavu a maloletému tak nemal kto poskytovať starostlivosť.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín návrhom zo dňa 07.12.2018 žiadal, aby súd uložil mal. S. výchovné opatrenie s povinnosťou podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v Liečebno-výchovnom sanatóriu J.-H. a to na základe žiadosti Detského domova X.. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 30P/82/2017-150 zo dňa 14.01.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletému S. uložil výchovné opatrenie s povinnosťou podrobiť sa odbornému poradenstvu v Liečebno-výchovnom sanatóriu J.-H.. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že neodkladné opatrenie súd nariadil, keď mal z odporúčania Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Y. zo dňa 11.06.2018 za osvedčené, že pre maloletého S. sa ako najvhodnejšia forma pomoci a pre ďalší pozitívny vývin dieťaťa

javí, aby absolvoval aj 3. ročník v LVS J.-H., keďže Centrum pre deti a rodiny Y. nemá kompetenciu zabezpečiť maloletému potrebnú odbornú pomoc v učení aj v správaní, ako má toto sanatórium, ktoré poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú starostlivosť a výchovu a vzdelávanie deťom s vývinovou poruchou učenia a deťom s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulatná starostlivosť nevedla k náprave. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.02.2019.

9. Rozsudkom č.k. 34P/139/2018-234 zo dňa 18.06.2021 Okresný súd Trenčín zamietol návrh starého otca maloletého S. J. na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.09.2021.

10. Z lustrácie otca v ZVJS zo dňa 04.03.2022 súd zistil, že otec dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS, ÚVV F. a to na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 1T/7/2017.

11. Z lustrácie otca v GP zo dňa 07.03.2022 súd zistil, že otec dieťaťa bol neprávoplatne odsúdený Špecializovaným trestným súdom sp. zn. 3T/28/2020 dňa 19.04.2021 pre trestný čin podľa § 145 ods. 1,2 písm. c) Trestného zákona.

12. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby F. zo dňa 14.03.2022 súd zistil, že otec dieťaťa sa v uvedenom zariadení nachádza od 21.04.2021 a pracovne nie je zaradený.

13. Zo Správy Centra pre deti a rodiny Y. (ďalej len "CDR") zo dňa 24.05.2022 súd zistil, že mal. S. sa aktuálne nachádza v LVS K. H. na základe uznesenia o neodkladnom opatrení sp.zn. 26P/9/2022, s ktorým je CDR v neustálom kontakte. CDR podalo dňa 20.04.2022 žiadosť na ÚPSVaR Trenčín o posúdenie zdravotného stavu maloletého dieťaťa z dôvodu zaradenia maloletého do špeciálnej samostatnej skupiny pre deti s duševnými poruchami. Zo správy CDR súd ďalej zistil, že okrem starej matky zo strany otca nik z blízkych príbuzných maloletého nekontaktuje.

14. Z Odpovede ÚPSVaR Trenčín, odbor sociálnych vecí zo dňa 28.06.2022 súd zistil, že pobyt maloletého S. na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/82/2017-11 zo dňa 12.07.2017, vykonateľného dňa 12.07.2017 o neodkladnom opatrení a kontinuálne uložené výchovné opatrenie uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/09/2022-09 zo dňa 28.01.2022, za účelom zabezpečenia odborného poradenstva maloletému, realizovaného v LVS K. H. plní svoj účel. Z odpovede ÚPSVaR Trenčín súd ďalej zistil, že maloletý S. sa počas rozhovoru vyjadril, že chce, aby bol umiestnený v detskom domove v Y., v LVS alebo u babky. K starému otcovi do P. ísť nechce z dôvodu, že nie je s ním v kontakte.

15. Podľa § 44 ods. 1 až 4 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Podľa 54 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má

byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa na ich zachovanie. k súrodencom a

17. Podľa § 55 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

18. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepinoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

20. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

21. V danej veci mal súd za preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým S. je nevyhnutné, pretože otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a matka maloletého je na neznámom mieste. Návrh starého otca zo strany matky na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bol Okresným súdom Trenčín č.k. 34P/139/2018-234 zo dňa 18.06.2021 právoplatne zamietnutý a stará matka zo strany otca, ktorá je s mal. S. v kontakte, nie je zo zdravotných dôvodov schopná a ochotná zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Súd tak nezistil žiadnu osobu, do náhradnej osobnej starostlivosti ktorej, by mohol zveriť maloleté dieťa. Ďalej mal súd za preukázané, že aj maloletý bol v konaní oboznámený kolíznym opatrovníkom s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti a súhlasil so svojim umiestnením v Centre pre deti a rodiny Y.. Súčasne súd nezistil splnenie podmienok pre nariadenie pestúnskej starostlivosti nad mal. S.. Je preto v záujme maloletého, ochrany jeho života, zdravia, priaznivého psychického, fyzického i sociálneho vývinu, aby bola nad maloletým S. nariadená ústavná starostlivosť. Z týchto dôvodov súd nad maloletým nariadil ústavnú starostlivosť, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/118/2010-40 zo dňa 29.03.2011, ktorým bol maloletý S. zverený do osobnej starostlivosti otca. Keďže v danej veci bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým, súd v súlade s § 81 Zákona o rodine uložil rodičom povinnosť poukazovať výživné pre maloletého na účet ústavného zariadenia. Vzhľadom k tomu, že matka dieťaťa je na neznámom mieste a otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie pracovne zaradený, uložil im súd povinnosť prispievať na výživu maloletého v minimálnom zákonom rozsahu mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ktorú minimálnu sumu je povinný plniť každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti a možnosti. Vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletému určil súd s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia, a to na Okresný súd Trenčín. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).